

[Margrete Auken]

dette niveau, er der overhovedet en chance for, at vi bliver noget ordentligt værd, også for ulandene.

Kelm-Hansen (S):

Den meget omfattende Brundtland-rapport har jo givet anledning til, at vi i debatten er kommet meget langt omkring. Jeg vil godt knytte et par bemærkninger til enkelte af de spørgsmål, som er rejst.

Først og fremmest vil jeg sige, at jeg har været meget glad for de bemærkninger, hr. Bjørn Elmquist gjorde om menneskerettighederne, og sige i en parentes, at jeg i det hele taget har været meget glad for hr. Bjørn Elmquist de sidste dage.

Det med menneskerettighederne er jo udsprunget af en debat, vi tidligere har haft her i Tinget, og som jeg følte mig foranlediget til at gå ind i, fordi jeg syntes, at debatten var ved at skride ud.

Der er grund til at påpege, at når vi drøfter menneskerettigheder i forhold til Den Tredje Verden, så er der ikke kun tale om menneskerettigheder i betydningen politiske rettigheder, sådan som nogle kan være tilbøjelige til at mene. For ulandene er det først og fremmest – et spørgsmål om at få retten til at blive menneske eller forblive menneske, og dette vil helt afhænge af os, afhænge af, om vi overfører tilstrækkeligt med ressourcer til dem. Det er derfor deres krav til os, og derfor vil det være helt grotesk, hvis vi i debatten om de politiske rettigheder i Den Tredje Verden ville fratage dem muligheden for at få den elementære menneskeret og ville fratage dem den ret, fordi de endnu ikke har fået de politiske rettigheder.

Men jeg er enig med hr. Bjørn Elmquist i, at selvfølgelig skal den del af menneskerettighederne også indgå i samarbejdet, når vi forhandler med dem, og hvor man skal gøre dem bekendt med de overvejelser, vi har, og de bekymringer, vi har i den anledning, sådan som hr. Bjørn Elmquist sagde det her i dag. Og det sker i øvrigt allerede på nuværende tidspunkt.

Så var der en interessant bemærkning fra fru Lone Dybkjær om det erhvervspolitiske element. Vi står i en lang og faktisk meget konstruktiv udvikling, som langtfra er nået til vejs ende. Med udgangspunkt i de helt specielle behov, udviklingslandene har, kan dansk er-

hvervsliv utvivlsomt gøre sig langt stærkere gældende til ulandenes fordel og i den forbindelse også til dansk erhvervslivs fordel. Jeg har netop fra de allerseneste dage et par eksempler, som illustrerer dette.

En velrenommeret nordjysk virksomhed fortalte, hvordan de, fordi de i første omgang i deres leverancer havde taget udgangspunkt i, hvad det oprindelige og det rigtige behov var, på det grundlag havde fået en række rene eksportordrer bagefter til udviklingslande og for så vidt også til i-lande på grund af funktionelle og prisrigtige ulandsprojekter.

Og så sent som i går var der en forhandling i gang med repræsentanter for Håndværksrådet, der mener, at ikke mindst de mindre danske virksomheder har en særlig tradition og erfaring, som med fordel kunne være et nyttigt supplement til, hvad der allerede sker på det erhvervspolitiske område i Den Tredje Verden.

Så peger fru Lone Dybkjær på forholdet til de internationale organisationer. Det er et erkendt problem, som jeg håber vi får mulighed for at gøre mere ved, og som jeg går ud fra at også ministeren vil sige noget om.

Så var der hr. Behnke, som jeg lyttede til med interesse, fordi det var første gang, han udtalte sig om ulandsproblemer her. Jeg vil gerne tro det bedste om mine medmennesker, og derfor må jeg mene, at udtalelserne fra hr. Behnke i dag var et udslag af, at han ikke havde læst tilstrækkeligt på lektien.

Han har i hvert fald ikke læst Brundtland-rapporten, for så ville han ikke kunne sige, at Fremskridtspartiet godt vil støtte katastrofehjælp, men ikke ulandsbistand. Brundtland-rapporten rapporterer og dokumenterer på side efter side, at det er manglende bistand, manglende ressourcer, som er årsagen til de fleste af de katastrofer, vi har kendt, og de fleste af de katastrofer, der vil komme. Derfor er det fuldstændig bagvendt at stå her og sige, at man godt vil hjælpe med katastrofebistand, men man vil ikke hjælpe med ulandsbistand. Også i denne sammenhæng er det bedre at forebygge end at helbrede.

Når hr. Behnke har den opfattelse, kan det også være, fordi han læser de forkerte aviser. Hvis han ud over at læse Børsen og B.T. f.eks. også havde læst, hvad den meget kyndige ulandsmedarbejder ved Jyllands-Posten, hr. Nystrøm, har skrevet på det sidste, hvor han